

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 10

Desember 1977

13. årgang

Eder er i dag en frelser født

Av Øivind Andersen

«Og det skjedde da englene var faret fra dem opp til himmelen, Da sa hyrdene til hverandre : La oss nå gå like til Betlehem og se dette som har hendt, og som Herren har kunn gjort oss ! Og de skynde seg og kom og fant både Maria og Josef og barnet som lå i krybbben; og da de hadde sett det, fortalte de dem det ord som var sagt dem om dette barnet. Og alle som hørte det undret seg over det som ble sagt dem av hyrdene; men Maria gjemte alle disse ord og grunnet på dem i sitt hjerte. Og hyrdene vendte tilbake, og priste og lovet Gud for alt det de hadde hørt og sett, således som det var blitt sagt dem.» (Luk. 2, 15-20).

La oss be : Vi takker deg Herre for budskapet i julen, for det store under at du allmektige Gud i din egen Sønn er blitt menneske, og kom hit som en av oss for å frelse oss fra alle våre synder. Nå ber jeg i ditt navn at du vil gi oss den nåde å ta imot ditt ord, slik som det sømmer seg å ta imot et slikt budskap, at vi ikke skal høre det forgives, men virkelig ta det til oss og bli frelst ved det. Amen.

Det som dette ordet forteller er hvorledes hyrdene reagerte på det budskap som ble dem forkjent på Betlehems-marken. Det var jo et underlig budskap : Eder er i dag en frelser født, som er Kristus Herren i Davids stad. Jeg vet ikke om du har tenkt meget på hva

det inneberer, men det sies her like ut at han som er Gud han som er Herren han er født og ligger som et spebarn i Betlehem. Kristus Herren, - ordet Herren det refererer seg til det de gamle kalte Jehova, nå uttaler teologene det vanligvis Jahve, det er han som åpenbarte seg for Moses i tornebusken, han som talte med Moses på Sinai, han som har gitt loven, han er kommet og er blitt menneske. Og han er kommet for å bli en frelser. Dette fikk altså hyrdene høre, og så hører vi i dag deres reaksjon på dette budskap.

Så snart englene er faret opp til himmelen, så sier de til hverandre : La oss nå gå like til Betlehem og se dette som har hendt, og som Herren har kunn gjort oss. Du har hørt budskapet, det samme som hyrdene hørte, nå i julen, du har hørt og du hører det omgjen her og nå om denne frelser som er kommet. Du hører hva jeg sier til deg, og det er ikke mine ord men Guds, det er Gud selv som er blitt menneske. Han er kommet inn under våre kår for å fri oss fra våre synder. Slik ble det sagt allerede før hans fødsel til Josef : Du skal kalle ham Jesus, for han skal frelse sitt folk fra deres synder. Nå har du som sagt hørt dette, og hører det igjen, og nå vil jeg spørre deg : Hvordan reagerer du på dette budskapet? Hvordan virker det på ditt hjerte? Hører du det, legger du merke til det? eller hører du til de mange mennesker som i julen er opp-

tatt av alt mulig annet unntatt dette som er julens innhold? Det er vemodig, ja det er mer enn vemodig, det er trist og forferdelig å tenke på at mange mennesker istedenfor Ham som blir oss forkjent i julen har mer med en julenisse å gjøre enn Ham som er julens innhold. Hvor det ligner menneskene!

Nå vil jeg spørre deg som hører dette: Legger du merke til hva du hører, har du tenkt på hva det innebærer at Gud selv er kommet i mitt og ditt sted for å frelse meg og deg fra våre synder, og har fullført denne frelse for oss? Du må reagere på et slikt budskap, ikke sant? Du kan ikke bare høre det og la det bli med det. Hvis du gjør det, sløves du, du blir ikke i stand til tilslutt å legge merke til hva Guds ord sier. Det går ikke an å høre, å høre og etter høre, uten å ta konsekvensen av det man hører, hvis man ikke vil risikere at hjertet blir forherdet så man ikke lenger er i stand til å ta imot det som blir forkjent.

Dette er budskapet til oss idag. Hyrdene fremstilles for oss som mennesker som umiddelbart tar imot, umiddelbart reagerer på det som de har hørt. Og de er så velsignet naturlige, de sier til hverandre: La oss nå gå like til Betlehem og se dette som har hendt og som Herren har kunngjort oss. Skal ikke vi si det samme? Her blir forkjent oss et budskap om en frelser, det blir forkjent at dette er for alle, og at alle som tror på det blir frelst, skulle vi da ikke si til oss selv: Vell, da tar jeg imot dette budskap. Er det slik at Gud er kommet for å frelse meg, da i sannhet vil jeg ta imot Ham. Blir det meg forkjent at jeg har fått alt jeg trenger, og det for intet, i sannhet tar jeg min tilflukt til denne frelse.

Det er å tro, forstår du. Det som er tilfelle med hyrdene, er nettopp at de tror hva de har hørt. Og legg merke til hvor aktiv de er, de drar til Betlehem, det står til og med at de skynte seg. Det er slik med troen, den er jo hjertets rettethet på Jesus, den blir aktiv på den måten at et menneske tar sin tilflukt til

Jesus, den tar til etterretning og innretter seg etter budskapet om frelse. Den nøyer seg ikke med å høre det, den må ha det, den må stole på det, en må vite at en eier det, ikke sant? Det er den riktige reaksjon.

Se så videre hva som står om hyrdene, de skynte seg som sagt, så kom de, og så fant de. Det vil vi alltid finne. Handler vi på Guds ord, så vil vi alltid finne at det forholder seg slik som det sies i Guds ord. De fant både Maria og Josef og barnet som lå i krybben. Og så blir hyrdene, foruten at de selv blir de første som tar imot budskapet fra himmelen, de første som forkynner det videre ser du. Da de hadde sett barnet, så forteller de alle dem som var til stede det som var dem sagt fra Herren, og det vekker undring. Maria iser tar imot disse ordene og grunner på dem i sitt hjerte. Og hun tenker nok sitt, for hun visste jo på forhånd hvem det var som skulle fødes, og for henne må det ha vært veldig trosstyrkende og trøsterikt - sikkert det samme for Josef også.

Er ikke dette illustrerende? En hører et budskap, tar imot det selv, går så hen og forkynner det videre. Det er dette du er kalt til, som hører på idag. Julens budskap er for deg, det er Guds vilje at du skal ta imot det, da blir du frelst. Det står i et ord, som også forresten hører med til de tekster vi har i julen: Alle dem som tok imot Ham (Jesus) dem gav han retten til å bli Guds barn, dem som tror på hans navn. Her er gitt en guddommelig full makt, vi får lov å bruke en rett som egentlig tilkommer Guds Sønn, og som er oss skjenket i et guddommelig testamente, der Gud har testamentert sin Sønn med alle rettigheter og herligheter til en syndig og fallen menneskeslekt. Alle som tar imot dette blir Guds barn, fordi de tar imot en rett som Gud har skjenket oss.

Og så er vi med det kalt til å bære det videre. På dobbelt måte er det Guds mening

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Bladet blir halde oppe av friviljuge gäver.
Eksp.: M. Skumsnes, Horneland ,5400 Stord. Postgiro : 42887, Stord.

Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppsæiling, adresseforandring og gäver til bladet.

Red. Amund Lid, tlf. 75 Norheimsund og post 5600 Norheimsund.

Norsk Lutherisk Lekmannsmisjon
Form.: Leif Øygarden, 3766 Sannidal
Tlf. Kragerø (036) 83117

Kass.: Sverre Bøhn, 5601 Norheimsund. Postgiro: 68213. Bankgiro:
Vikøy Sparebank 3530.07.09492

at budskapet skal sette oss i aktivitet. For det første at vi selv tar vår tilflukt til budskapet og tar imot det, dernest at vi bringer det videre til andre mennesker. På den måten vil budskapet bli desto mer for deg selv. Jo mer du får nåde til å vitne om din frelser, får være med å peke på Ham for andre, desto mer virker det tilbake på ditt eget hjerte. Og så kommer Guds ord til å bli det som Gud har sendt det til for deg, til din frelse, og gjennem deg til flere menneskers frelse.

Amen.

Fra Den Lutherske timen i Norea Radio, med løyve fra Andersen og Norea, avskrift ved A.L.

Kor mange gonger skal eg tilgi bror min?

Framhald frå siste sida

Korleis skal me vera og handla imot dei som syndar imot oss?

Av ordet ovanfor ser me at Jesus viser at me må eiga eit tilgivande sinn om me skal bli bevart i nåden og nå målet heime hjå Gud.

Det ser me av Jesu svar på Peters spørsmål : «Ikkje sju gonger, seier eg deg, men sytti gonger sju gonger. Trur du at eg og du kunne klara oss med at Jesus tilgav oss sju gonger? Tenkjer me på synder som begjær, baktale, eit bittert sinn o.l. synder, klarte du deg med at Jesus tilgav sju gonger? Lever me ilag med eit vanskeleg menneske, som ingen og igjen endar i same synda, har det vel hendt at me spør som Peter og har vanskar med å tilgi. Heller er det ikkje så lett for den som ofte har fått tilgivelse og igjen og igjen fell i same synda, å tru at han kan ta imot meg og tilgi i det uendelege. Eg tala ein gong med ei jente som var enda der, som heldt på å gi opp for ho trudde ikkje ho kunne koma fleire gonger sidan det gjekk slik. Eg kom til å tenkja på dette Peters spørsmål og Jesu svar og fortalte henne det. Så spurde eg om ho trudde at Jesus levde etter det han lærde oss? Då såg eg at det tok til å lysa i dei sorgfulle augene, og ho såg etter Guds nåde og hjartelag at ho alltid kunne koma til han med si synd og ville finna ein open og tilgivande frelsarfamn.

Av likninga Jesus fortalte, om tenaren som fekk heile den store skulda si tilgitt, men som ikkje kunne tilgi medtenaren den vesle skulda hans, vil Jesus læra oss kor färleg eit *utilgivande sinn* er. «Slik skal og vår himmelske far gjera med dykk, om de ikkje av hjarta tilgir kvarandre.» Har ikkje omvendelsen og tilgivinga ført til at me får eit tilgivande sinn, då er det eit teikn på at inga gjønføding har

skjedd. Eit tilgivande sinn eig berre den som sjølv lever av nåde og dagleg tilgiving av syn-
da som heng så fast ved oss.

Vår største fare er at me dreg oss unna og kjem bort frå Guds nåde, då vil det veksa opp ei bitter rot, eit utilgivande sinn, som voldar skade for oss sjølv og for andre. Der det får slå rot i hjarta vil munnen renna over med det som fyller hjarta, og mange vil bli smitta (Hebr. 12. kap.) Les det, og tenk over det, som Jesus sa ein gong.

«Iklæd dykk då, som Guds utvalde, heilage og kjære, hjarteleg miskunn, godleik, ydmyk-
het, spaklynne og langmod, så de toler kvar-
andre og tilgjev kvarandre, om nokon har

klagemå i imot nokon, som Kristus tilgav dykk, såleis de og»! (Kolles. 3, 12-16).

Amund Lid

*Atter ein gong skal me få lov å høgtida jul,
og minanst den største boddskapen som nokon
gong har lydt utover jorda : Sjå eg forkynner
dykk ei stor gleda som skal timast alt folket:
Dykk er idag ein frelsar født! Han er Kris-
tus Herren. På denne måten vil eg få yns-
kja alle vener og lesarar av Lov og Evangelium
ei av Gud velsigna julehøgtid, med takk for
alt i året som snart renn ut.*

Redaktøren.

Den sataniske forførelse og frelsen fra den

Av Tore U. Nilsson

I uforstandige galaterel hvem har forgjort eder så I ikke lyder sannheten, I som har fått Jesus Kristus malt for øynene som krosfestet?

1. Sannheten

Å male den korsfestede ble utført av Hellig-
ånden gjennem forkynnelsen. Forkynnelsen
av Guds ord hadde fremstilt Kristus. Han ble
skrevet for deres øyne, Guds lam. Dette
billede hadde ført dem til troen, virket troen.
Denne forkynnelse av korset hadde gjort ga-
laterne salige.

Sannheten hadde nått dem. De hadde hørt
den i lydighet. Sannheten var at de hadde syn-
det og var fortapte, uduelige til selv å omven-
de seg og elske Gud. Sannheten var at alt
det de fortjente var straff. Sannheten er at
Jesus Kristus har tatt deres straff og lidt de-
res syndelønn — som deres stedfortreder har
han fullbyrdet Guds lov og latt den straff som
deres brot mot Guds lov fortjente.

Guds Hellige Ånd skrev det for deres øyne.
Guds Ånd fikk gi dem troen.

Gjennem troen hadde de fått Jesus selv.
Jesu Ånd hadde tatt sin bolig i deres hjerter.
Når de i troen lyttet til forkynnelsen av Kris-
tus fikk de Anden. Alt syntes vel.

De var løskjøpte fra verden. De skulle til
himmelten.

Da kom forføreren til dem. Han kom ikke
med klawver og horn og sa : — jeg er den
onde som vil forføre dere. Han kom fasiner-
ende. Som lyset var han, en engel. Hans
tunge var sot, hans røst myk. Han lyste opp
deres verden — syntes det — som når han i
paradis talte til kvinnen : — I skal bli som
Gud. Dere skal ikke dø. Eders øyne skal
åpnes.

Forheksende. Fortrollende. Fasinerende.
Sannheten er frelse av nåde for Kristi blods
skyld gjennem troen, uten gjerninger.

Den forførende og forheksende Satan blan-

det inn lov og gjerninger og egenrettferdighet i forkynnelsen. Han gav kjødet litt ære, han smigret det gamle menneske, han viste at galaterne kunne gå lenger, legge noe til den korsfestedes gjerning.

2. Forhekseren

Helt siden fallets dag har han vært i virksomhet, forlokkende og tiltrekkende for det kjødelige sinn. Han er Satan — den som bukter seg, som er krokete i alt sitt vesen, falsk og løgnaktig. Intet som han sier er ærlig ment. Han bakvasker Gud.

Han er djevelen — dem som står Gud imot. Hans lust er å berøbe Guds Sønn i hans øre og hans forsonings frukt — de gjenløste. Han vil være større enn Kristus, mektigere enn Gud.

Han er løgneren. Han taler av sitt eget når han lyver. Mot Guds ord raser han, full av gift, og vil forvanske og hindre at det forkynnes rent. Han forsøker å holde Bibelen unna slik at den ikke brukes. Og der den brukes, misstenkeliggjør han dens mening, — har Gud virkelig sagt dette?

Han er ond. Han er den onde, og apostelen Johannes skriver at hele verden ligger i den onde. Kain var av den onde, og ethvert menneske som ikke er renset gjennem troen i forsonerens blod, hører ham til og tjener ham. Enda hos de omvendte menneskene som tilhører og tjener Kristus finnes «det gamle menneske» tilbake som er villig til å lyde den onde. Av den grunn setter han inn all sin list for om mulig å lokke den troende bort fra Guds ord og dermed fra saligheten.

Er du en kristen, har han svoret å røve deg fra Kristus.

3. Forføreren

Han forfører hele verden, skriver apostelen. I serdeleshed skal han ha fremgang i de siste tider. De mange antikrister skal følges av den person som i full mening er antikrist — mot Kristus, i staden for Kristus. I ham bor

satan i hele sin fylde legemlig. Han er sammen med villdyret og den falske profeten en treenighet fra avgrunnen. Ham tilber alle som ikke har sine navn i livets bok, i Lammets bok — det lammet som er slaktet fra begynnelsen. Den menenskelighet som ikke bøyer kne for Bibelen, ikke hyller Sønnen, ikke tar imot og tilber Lammet skal tilbe ondskapens og avgrunnens treenighet.

4. En demonisk verden

Til alle tider har det funnes mennesker som i en serskilt mening har vært besatt av djevelen. Onde ånder, djevler kan bo i et menneske slik vi ser det i evangeliene. Historien viser oss også en rekke mennesker som i en ytterst markant besettelse har iverksatt det onde. I følge Skriften skal denne besettelse utvikles og i en uhhyggelig grad bli alminnelig. Liksom i Daniels bok alle innbyggere i et verdensrike fall ned ved de mange instrumenters lys og ulyd og tilbad den gylne billedstøtten, så skal hele verden falle ned og tilbe satan. Da skal han være synlig — liksom billedstøtten syntes vidt om for millionene på sletten i Daniels tid. I dag kan samme ansikt, samme bilde vises for hele verden på en gang. En munn kan tale til alle, et par øyne hypnotisere alle. I televisjonens tidsalder nermer den tid seg da alle mennesker skal motta villdyrets merke. De avkristnede folkeslag og de hedenske sitter snart i samme hypnosese, samme begeistring, samme fasinasjon fremfor ham som hater Guds Lam.

. En besatt menighet.

At verden er fortryllt og forgjort av den sataniske løgnen kan vi forstå, synes det oss, men hvorledes kan menigheten bli forhekset?

Skriften sier at det skjer og skal igjen skje. Frafallet skal gripe om seg, forførelsen utbre seg. I Guds tempel sitter satan, løgneren, forhekseren og gir seg ut for å være Gud. Hans menighet skal være den eneste synlige ekumeniske forsamlingen — og enda er den

ikke noen forsamling uten en djevlemenighet. Den har kirkehus, den har bøker og messer, den har liturgi og prester, den har musikk og sang, den har pomp og prakt en tid. Men den har ikke Guds Lam - ikke Guds evangelium. Den som ikke vil tro sannheten får tro løgnen.

I dag er den ekumeniske verdens rørelse forløperen for den falske profetens kirke. I Kirkenes Verdensråd sitter representanter for den største verdslige religionen i nuet: kommunismen! Menn som er marxister har presidentposter i dette verdensråd. Statskirker og fritenkere følger med i hypnotisk lydighet, fortryllt av pipenes lyd, forhekset av denne verdens gud.

På same tid utbrer en kraftig «åndelig» rørelse seg som betoner det karismatiske i kristen dommen men uten at denne tale og jag etter nådegaver forenes med bibelkjennskap og synderkjennelse. Dessuten kirker som har mist det rene evangelium — liksom galaterne! — og ikke-kristne religioner og sekter får gi bidrag til denne nye «vekkelse». Og i denne uklarhet, dette skumrask, denne læreløse verdensomspennende aksjon trives forføreren som fisken i vannet.

Nå er den ytterste tiden.

Den korsfestede, den blødende frelsenen og hans rene evangelium foraktes og nedvurderes i jamførelse med kjensler, åndelige gaver, «kjærleik» og tolleranse mot alt som ansees for å være godt og riktig selv om det stempler klart og tydelig for mørke og usannhet i Guds bok.

. . 6. Å kalle Guds Sønn for en løgner.

Det som kjenntegner frafallets kristenhet er bibelkritikken. Man sier til Guds Sønn: Du er en løgner!

Jesus har lært at *Bibelen er Guds ord*. Den som er av sannheten sier det samme som

Jesus. Den som har djevletunge sier at det finnes feil i Bibelen. I dag får de blivende forkynnere lære at «Bibelen er et menneskelig dokument». I Sverige har biskopene gjennem boken «Bibelsyn og bibelbruk» sagt til sannhetens konge at han lyver. Føgen blir at kirken settes over Bibelens lærsetninger og forskrifter. Kvinnen kalles til prestembetet. Opplösning av hjem og familie gjennem løsaktighet stempler ikke som synd. Guds rike stempler for å høre denne verden til — i steden for å forkynne denne verdens undergang og nye himler og en ny jord forkynner man «et sosialt evangelium» og stundom likestilles eiendomsløshet og sosialisme med kristendom, som om den fattige i matriell forstand var en sann kristen. Misjonen har verdensforbedring som sitt siktemål og kirkefolkets misjonsgaver går til annet enn å forkynne og evangelisere. Nett nå synes utviklingen i Sverige å lede til at de synder som Bibelen kaller sodomalaster godkjennes av kirken — de homosexuelle synd og det Bibelen kaller «synd mot naturen» legaliseres. Ettersom kirken betrakter Bibelen som en menneskelig bok, har den ikke lenger noen sannhet og derfor ikke mer noe evangelium.

7. Redningen

Bli i det du har lært! Hold fast ved livets Ord. På kne for Bibelen, tilbe Guds Sønn, tro Guds Lam!

Den som bevarer Guds ord skal Herren selv bevare. Den som ikke fornekter Herrens navn men bekjenner det, skal Herren kjennes ved. Og du som er forkynner, forkynn lov og evangelium! Vis dine tilhørere den korsfestede Kristus.

«Salig er den som leser og de som hører det profetiske ord og bevarer det som er skrevet, for tiden er nær. (Openb. 1, 3).

Sukke-kristendom

I profeten Esekiel kap. 9 les me om at Herrens herlegdom flytte seg og blei stående over dørstokken i Guds hus, og han ropa til ein mann i ein linklædnad og med eit skrivestell i handa. «Og Herren sa til han: Gå midt igjennom byen, midt igjennom Jerusalem, og set eit merke i panna på dei menner som sukkar og jamrar over alt det avstyggelege som gjeng fyre seg der. Og til hine sa han så eg høyrdé på: Gå igjennom byen etter han og slå ned! Vis ikkje medynk og spar ingen! Gamle folk og sveinar og møyar og småbarn og kvinner skal de hogga ned for fot. *Men de må ikkje røra nokon av dei som har merke på seg.* — Og sjå, mannen i linklædnaden og med skrivestallet ved lenda kom attende og sa ifrå: Eg har gjort som du baud mge.»

Slik gjekk det når Israel, Guds utvalde folk synda mot Herren og fall ifrå Herren og hans ord, domen kom slik Herren hadde lova. Og det vil han gjera også over det folk og den slekt som også i vår tid fell frå Herren og lever i openberr synd, for Herren er og blir den same i dag som igår og blir det til evig tid.

Då eg las dette profetordet kom ei hending i tankane mine. Det blei fortalt om nokre unge som sa at ein slik «sukke-kristendom» som den ein namngjeven person levde i, den trudde dei ikkje på og ville ikkje ha noko å gjera med. Det førde tankane mine inn på om det er rett for ein kristen, det vil seia ein som trur på Jesus, å sukka, om sukket høyrer eit sant kristenliv til?

Av bibelordet ovanfor ser me at der var nokre som sukka over fråfallet og synda som tok overhand imellom Guds folk, og det var dei som gjekk fri frå domen ved at Gud sette eit merke i panna på dei. Og dette høyrer 8, 22 - fg. står det: «For me veit at all skap ikkje berre det Gamle Testamente til. I Rom.

ningens sukkar saman og lid sår verk saman alt til nå. Ja, ikkje berre det, men me og, endå me har førstegrøda av Anden, me sukkar og med oss sjølve, med di me stundar etter barnekåret, utløysinga av lekamen vår.»

Av dette ser me at det er bibelsk å sukka for ein kristen, ja, det er vel nettopp eit teikn på at dei er vakne, og ser synda og fråfallet på eine sida, og på den andre ser dei og lid under synda si natur i sitt kjøt og lengtar etter å bli løyst frå den. Dertil viser det at dei har ei ånd og eit sinn som ikkje er av denne verda.

Den derimot som alltid viser seg glad, som ikkje ser faren ved synda i oss og om oss, ikkje ser fråfallet i tida og difor heller ikkje lid under det, og då heller ikkje ser noko å sukka over, han må vera blind, åndeleg dimsynt eller sovna inn. Skrifta viser klart at eit Guds barn har mykje å sukka over her i verda, men på same tid har han også mykje å glede seg over. Ja, eg vågar nesten å seia at den som ikkje ser noko å sukka over her i verda, han har heller inga sann glede i Herren

Kva sukkar eit Guds barn over?

Av orda ovanfor ser me at dei har to ting å sukka over. Det første er over synda og fråfallet dei ser omkring seg, og det andre er over seg sjølv og synda som heng så fast ved oss, personleg, og når det gjeld Guds menighet. Eg må verkeleg spørja om du trur at det går an å leva med Gud, og ikkje sjå noko å sukka over? Det tok i alle fall tidleg til i mitt liv, ikkje lenge etter at eg var frelst, utan at eg sjølv var klar over det. Det blei eg ikkje før ein gjorde meg klar over det. Eg hadde ein smågut på 3-4 år som rusla i mine fotefar om dagane, og skulle prøva gjera det same som far. Ein dag merka eg tunge sukk bakanfor, og snudde meg og såg han som gjekk og øvde seg på å sukka som han

høyrdar far gjorde. Frå den dag blei eg merksam på kor ofte eg sukka, der eg gjekk i eigne tankar som oftast munna ut i ein tung sukk over meg sjølv og andre.

Du Guds barn, ser du noko å sukka over i vår tid? Ser du korleis Guds ord held på å missa sin innflytelse og makt over dei som styrer landet og over vårt folk? Ordet frå Gud er ikkje lenger høgste autoritet og rettessnor i liv og lære, men menneskemeininga og fleirtalet i folket som bestemmer kva som er rett. Og resultatet uteblir ikkje, eit folk som med alle midlar prøver å frigjera seg frå Gud og hans ord, som arbeider på å få evangeliet og kristen påverknad ut av barnehagar, skule og samfunn, arbeider på å få inn i skulen religionsopplysning der alle religionar blir stilla likt utan påverknad, «seksual undervisning» skal inn i skulen med undervisning om korleis dei skal unngå fylgjer av si synd, og dertil arbeider dei med alle midlar for å gjera fosterdrap i mors liv lovleg. Alt dette i klar strid med Guds ord og vilje, og det verste er at mange som seier seg å vera kristne stiller seg på deira side som vil gjennomføra dette skjendige verk. Fruktene blir forakt for lov og rett, humanitet med forbrytarane, og openber synd som seksualitet alt frå tenåra, lauslivnad i at menn og kvinner flytter saman utan å vera gift, forakt for Guds ordningar i ekteskap og heim. Såg at dei hadde registrert 55.000 par som slik lever i openberr lauslivnad og hor på denne måten. For ikkje så lenge sidan fekk slike folk besøk av presten, etter oppdrag av dei styrande i samfunnet, men i dag arbeider samfunnet på å gi dei like kår med dei som lever i ekteskapet. Kven kan sjå eit folk på fråfallet og undergangen sin veg utan å sukka?

Kan du sjå på at barna dine blir dregne med av verda si ånd, fanga av synda si makt, og fell frå den frelsar dei var døypte til som barn, utan sukk, sorg og smerte? Og du som er gjensatnd for foreldra sine sukk, sorg og smerte, du skal vita at det er ikkje utan grunn

dei sukkar, syrgjer og bed, for dei veit kva du går til og elskar deg og vil så gjerne hjelpe deg på rett veg. I dag forstår du det ikkje, du blir arg over deira sukk og formaningar og møter deira kjærleik med bitre og sårande ord og går din eigen veg i trass. Ein dag vil du måtta sjå og erkjenna at dei hadde rett, men då er det ofte forseint, tapa er blitt store, og mykje kan aldri opprettast. Om ikkje så lenge er du komen i dølra stad, som far og mor, då vil du forstå om ikkje før og det blir din tur til å sukka og lida, å gråta i det skjulte som Jesus gret over Jerusalem. «Kor ofte ville eg ikkje samla dykk, som høna samla kjkliniane under vengjene, men de ville ikkje: Tenk om du i dag kunne forstå litt at det som ligg bak mor og far sine formaningar og tunge sukk, som du synest er så utolege; Dei elskar deg og vil deg vel, vil så gjerne spara deg for det dei sjølv har måtta lida av si synd og uforstand i sin ungdom.

Så må også nemnast den årsaka til ein kristens tyngste sukk, og som nok skulle vore nemnt først, då den ligg oss nermast og er ei dagleg sorg og smerte. Det er sorga og sukka over oss sjølv, over synda i tanka og sinn, i vårt kjøt eller medfødde natur, som vil ha sin vilje og veg med oss i våre lengsler og tankeliv, i vårt sinn og ånd og ord og handling. Kor ofte blir me ikkje forferda når me merkar lengsel og lyst til synda, eller vår æresykja, lyst til tom æra, kor me er på vakt for å stela æra frå Gud, du står så langt tilbake og er så langt borte frå det du ville vera som Guds barn, «du fattig var, er verre vorden, ser mer og mer av hjertets dynn», og mykje meir av same slag. Kven kan sjå seg sjølv i Guds spegel utan å sukka?

Kva er årsaka til at eit Guds barn sukkar over seg sjølv? Det kjem av at du har eit nytt menneske, ein ny skapning som er fødd av Gud inne i deg, med ei ny ånd og eit nytt sinn og ei ny natur som ikkje er av denne verda. Det kjem av at Jesus og den Heilage Ande har teke bustad i deg. Difor seier Jesus

om sine at dei er ikkje av denne verda, difor hatar verda dykk og kan ikkje forstå deg eller ta imot det du så gjerne vil gi dei frå Herren. Du er som ein framand og utlending. Dette som er født av Gud, av Anden, det vil alltid liggja i strid med det som er født av kjøtet i deg. Men glede du eig i Herren, i frelsens nåde og evangelium i trua på Jesus, det overgår alt det du må sukka over her i livet, som framande og utlending.

Må også nemna at ofte lyt me sukka over våre medkristne, over Guds menighet, og over vår teneste for Herren. Tida si ånd dreg av med mange av Guds barn, og kjærleiken til verda og dei ting som er i verda, kjøtslyst og augnelyst og storlete i livnad tår makt over andre og dreg dei bort frå Jesus og det åndelege samfunnet, hugen til å høyra Guds ord tek av, og likeeins omsuta for at andre skal høyra ordet og bli frelst tek av og minkar bort, «når sysken kan sovna og verda ho lær og få er her att som vil høyra Guds ord.»

Dertil så er du så fattig, og därleg og misslukka i di teneste for Gud, mykje er miss-

gjort og ennå meir ugjort o.s.v.

Dette er berre litt eg har prøvt å nemna av det som me som Guds barn må sukka over og lida under her i verda, for om mogeleg at du kan få ei lita aning om kva me sukkar over, at det ikkje er utan grunn, og at det er naturleg for eit Guds barn med ei ånd som hører himmelen til. Her i verda skal de ha trengsel, seier Jesus, men ver frimodige for eg har vunne ove r verda, legg han til.

Men dei herverande lidingane er ikkje vyrande, mot den herlegdom og glede som me eig i trua på Jesus og som ventar oss heime hjå Gud. Men det kan du ikkje forstå eller ta imot, før du slepper Jesus inn i ditt hjarta og ditt liv.

Herren har sett eit merke i panna på deg som sukkar og lid over synda og vondskapen i deg og omkring deg, så domen og den evige døden vil ikkje skada deg. Over dei som har del i den første oppstoda, har den andre døden inga makt.

Amund Lid.

Troen holder fast ved Guds ord

Av C. O. Rosenius

Et ærlig Guds barn kan ofte bli bekymret over at det ikke føler nåden i sitt hjerte, men kjenner bare synden. Vi vil la Luther svare på dette slik han gjør det i sin påskepreken :

«Når Kristus er død og har tatt bort våre synder — hvorfor føler vi da synden og døden i oss? For synden gnager og stikker jo i vår samvittighet, og den onde samvittigheten gjør at vi frykter for helvete. Jeg har ofte sagt det før: En ting er å føle, en annen ting er å tro. Troen holder seg fast til Ordet, hva så enn følelse og fornuft sier. Følelsen holder seg bare til det som finnes hos mennesket hva så enn Ordet sier.

Følelsen er altså imot troen, og troen imot følelsen. Derfor må en her se bort fra følelsen og rett og slett høre Ordet akkurat som det lyder, og liksom skrive det inn i hjertet og holde fast på det, selv om en ikke kan se et eneste tegn på at ens synder er tilgitt, men at de tvert imot er hos en ennå. En må ikke rette seg etter det en føler. Men en må holde fast på at synden, døden og helvete er overvunnet, selv om en kjenner at en ennå er i synden, døden og helvete.

For det at vi ennå føler at synden er hos oss, skjer bare fordi det skal drive oss til troen og gjøre oss sterke i den så at vi stikk

imot våre følelser tar imot Ordet og støtter vårt hjerte og vår samvittighet til Kristus. Så fører troen oss ganske stille gjennom synden, døden og helvete stikk imot all følelse og fornuft. Så får vi siden se vår forløsning — fullkommen se og kjenne det som vi før bare trodde, nemlig at synden, døden og alt ondt virkelig var tatt bort fra oss.

Det er som når en fisker med net. Så lenge fiskene er i noten, merker de ikke annet enn at de er i fritt vann. Men når de kommer på land, kjenner de først at de er fanget. Slik går det også med dem som er fanget i evangeliet — Kristus sammenligner dem jo med en not i Matt. 13, 47. Når evangeliets ord kommer inn i hjertet, fester Ordet hjertet til Kristus og fører det så stille og ubemerket ut av helvete og synden at sjelen nenå ikke kjenner noe annet enn at det fremdeles er i synden og døden. Da oppstår en strid, så følelsen kjemper mot troen og troen mot følelsen, og jo mer troen vokser, desto mer forsvinner følelsen og omvendt. Synden kleber ennå ved oss, slik som hovmot, gjerrighet, vrede o.l., men bare for å drive oss til troen, så at den skal vokse for hver dag.»

Så langt Luther. Det var det samme Jesus sa til Tomas : «Fordi du har sett meg, tror du. Salige er de som ikke ser, men dog tror» (Joh. 20, 29).

Andre har andre vanskeligheter. De sier : Jeg tror nok at mine synder er forlatt. Men jeg er ikke som jeg burde i mitt daglige liv. Og dette gjør at jeg ikke kan tro at jeg står i nåde hos Gud.

Til det er å si at det er en stor villfarelse å tro at det bare er i den første, grunnleggende omvendelse at en får forlatelse for synden, men at man siden skal leve så syndefritt og rent at man ved dette skal beholde Guds vennskap. Nei, også de ærlige kristne og de største helgener har daglig hatt bruk for syndenes forlatelse. Derfor lærte de også å be i Fadervår om syndenes forlatelse, fordi de daglig virkelig hadde synd. For sier vi at

vi ikke har synd, da bedrar vi oss selv (1. Joh. 1, 8).

Men likså sikkert er det at vi i Kristus har en fullkommen rettferdighet, som ikke bare dekker over de synder som er overvunnet, men også dem som henger ved oss nå, altså nettopp det som mangler oss i vårt daglige liv. Vi har allerede for Gud den rettferdighet som loven fordrer. Således er nettopp manglene i ditt liv den synd som du har daglig forlatelse for.

Så vil kanskje noen si : Etter dette behøver vi ikke å leve kristelig, overvinne og avlegge synden, da vi har begynt å tro på Kristus — tro at han kunne vinne den rettferdighet som loven ikke kunne frembringe. Nei, vi skal ikke leve kristelig for å vinne eller beholde nåden hos Gud. Det ville være å fornekte Kristi fortjeneste og berøve den sin ære. Derfor sier jo Paulus : «Jeg akter ikke Guds nåde for intet, for får vi rettferdighet ved loven, da er jo Kristus død førgjeves.»

Nei, det er noe annet som driver oss til å leve kristelig, nemlig at vi må og vil så gjerne gjøre det, av kjærlighet og takknemlighet over den ubegripelig store nåde. Som Kristus sa : «Den som elsker meg, holder mitt ord.»

Med andre ord : Det er to ting i en kristens liv som må holdes ut fra hverandre: Det ene er hans liv — med tanker, ord og gjerninger. Her kan han ikke være streng nok i å ville være det han bør være etter Guds lov. Det andre er hans nådestand hos Gud. Her kan han aldri nok forakte sine egne gjerninger og fortjenester og opphøye Kristus. Han kan aldri se nok bort fra seg selv.

Når det gjelder vårt liv, skal vi være engstelige og nøyeregnende, men her er vi som regel sikre og lettsindige. Men når det gjelder å tro nåden hos Gud, skal vi være frie og trygge på Kristi fortjeneste. Men da er vi som regel altfor bundet og redda.

Dette går også fram av 1. Joh. 2, 1 : «Mine barn, dette skriver jeg til eder forat I ikke

skal synde,» — dette gjelder vårt liv. «Men dersom noen synder, har vi en taltsmann hos Faderen», — dette gjelder troen.

Forakter troen gode gjerninger?

Det er galt å tro at når en tror og tar imot den frie nåde, fører det til at en forakter gode gjerninger. For det første er det aldri evangeliet om Kristus som bærer slike frukter. Men det er djævelen og det gamle menneske som gjør at også evangeliet misbrukes til sikkerhet.

For det andre er nåden aldri for de sikre og ubotferdige syndere, men evangeliet er for de fattige i ånden. Og disse åndelig fattige, sørderknuste finner alltid større lyst og kraft til helliggjørelse, jo mer de kan tro. Det er jo dette Jesus viser i Luk. 7, 41-47 : Den som meget er forlatt, elsker meget, men den som lite er forlatt, elsker lite. Da dette evangelium er en Guds kraft til salighet for disse syndere, må det for deres skyld forkynnes, selv om det er en dødens duft til døden for de sovende og sikre.

Men den bekymrede sjel sier: Å synde mot samvittigheten, mot bedre vitende, er jo å synde med vilje, og da kan jeg jo ikke stå i nåden. Det har jeg dessverre gjort. Men jeg kan jo ikke tro nåden for slike synder?

Å synde mot samvittigheten og mot bedre vitende er nok en forferdelig synd. Men det må ikke skjules at også disse svære synder er sott og tatt bort i Lammets blod. Og når du er bedrøvet over din synd og ikke ønsker noe annet enn at den var u gjort, og aldri vil synde slik mer, og du med dette ærlige sinn søker frelse i Lammets blod, er også din synd tatt bort og ganske glemt hos Gud. For ellers er jo ikke Kristus en fullkommen Frelser hos Faderen.

Ellers var evangeliets nåde ikke noe mer enn lovens rett. For i 5. Mosebok 19 står det at den som har syndet uforståelig, uvitende eller uforvarende, f. eks. drept et men-

neske, skal ikke straffes, men forsvarer som uskyldig mot blodhevneren. Det er således lov og rett som befriar den fra skyld og straff som har syndet uforsettlig.

Men nå må jo nåde være noe annet enn rett, og særlig en nåde som er vunnet oss med et så dyrebart offer. Denne strekker seg altså til forlatelse av de synder som lov og rett ikke kan ettergi. «Er det av nåde, så er det ikke av gjerninger, ellers er ikke nåden nåden» (Rom. 11, 6.)

Dog kan man ikke si at en rett kristen syndet forsettlig, men synder han med vitende, så er han alltid overveldet av fristelsen, av «loven i våre lemmer», som Paulus sier. «Men gjør jeg det som jeg ikke vil, da er det ikke mer jeg som gjør det, men synden som bor i meg» (Rom. 7, 20)

Men det føles slik i fristelsen stund når man har sluttet å kjempe, som om man syndet forsettlig, idet viljen nå er overvunnet av synden. Men hvor ligger ikke den ærlige sjell Hvor ville han ikke heller være fri både fristelsen og synden !

Men her taler vi ikke om den som fremdeles turer fram i sine synder. Da er det et forsettlig ubotferdig sinn, som Kristus med all sin fortjeneste aldri har forsvarst. Her er satt opp en grensemur av Guds ord og Guds Hellige Ånd som stenger ute all forsettlig ubotferdighet og åndens falskhet.

Vi skal ta med enda et spørrsnål her.

Du ligger f. eks. i en hemmelig skjødesynd. Du vil ikke bli fordømt, men du vil heller ikke slippe synden. Du har så meget lys av Ordet, du er så meget vakt av Ånden at du ikke finner hvile i den falske trøst. Du forsøker å få trøst av evangeliet, du hører om og forstår denne store, uforskyldte nåde i Kristus, og søker å gjemme deg der med din skjødesynd, men du får aldri fred. Det er alltid noe som gjør deg urolig og nager deg som et sandkorn i øyet. Hva er årsaken? Jo, din skjødesynd. Den må kastes ut. Men jeg har

ikke kraft til dette, sier du.

Men da viser du at du er en av dem som ikke er skikket for Guds rike. Jesus taler jo om dem som ikke vil miste sitt eget liv for hans skyld, som legger hånden på plogen og ser seg tilbake (Luk. 9, 23, 24. 62). Men får nåden virke i din sjel, kommer nok den stunden da du overgir alt og kaster fra deg det øye som frister deg.

Det er kostbart å kaste en skipslast over bord. Det gjør man ikke når været er vakkert. Men når stormen bryter løs som truer en på livet, da kaster man lasten ut for å redde det som er mer kostbart.

Når du vet at det gjelder for deg å flykte fra avgrunnens mørke, som hvert øyeblikk truer med å oppsluke deg, og du dertil er blitt utslikt og utsiktig og egenviljen er brutt

— da er det lett å gi fra seg alt, i allfall det uredelige sinn, selv om man ikke straks blir kvitt det onde og enda blir fristet og lider nederlag.

Men det er merkelig at så snart du får et redelig sinn, kan evangeliet trøste deg, selv om du ennå lider nederlag. Men trøst får du ikke så lenge det er svik i ånden.

Du kan også få ro om du forherder ditt hjerte og skyvr fra deg Guds vekkende Ånd. Da kan du nok få beholde din synd, og den sover i ditt skjød. Men din fordømmelse sover ikke (2. Pet. 2, 3).

Men jeg gjentar: Vi har her snakket om sinnet, om dette at du overlagt hyller din synd. For du blir ikke fordømt om du synder. Vi har her hele tiden talt om det falske sinn.

Fra Veileding til fred.

I Noas dagar

Menneskeætta auka i tal og la meir og meir av verda under seg, i tida frå Adam og fram til Noa sine dagar. Truleg gjekk kunst og levestandard fram då som no, og alt såg svært og godt ut i menneskeauga.

Men frå han som hadde skapt alt lydde det: «Herren såg at vondskapen var stor hjå menneske på jorda, og at alt det dei tenkte og emna på i hjarto sine, det var berre vondt all dagen.» (1. Moseb. 6, 5).

Å, for ei sorg og lidning for han som skapte alt såre godt.

Har dette ordet noko å seia oss som lever på jorda nå? Vi er ikkje så vonde at me tenkjer og emnar på det som er vondt all dagen, vi arbeider og byggjer, gjev uhielp og til missjonen, med skule og utdanning for alle, og eit sosial- og velferdssarbeid som aldri før. Det ser ut for å gå så godt og veks frå år til år som aldri før. Men likevel lyder det også idag frå Herren: «Som det var i Noas dagar, skal det vera når Menneskesonen kjem.»

Korleis var det så i Noas dagar?

Då tenkte folket på alt anna enn katastrofe med dom og død. Dei åt og drakk, gifte seg og vart bortgifte, og livet gjekk sin vanlege gang. *Men dei levde utan Gud!* Han kom aldri til orde i deira velferd, mat og drikke og giftarmål, for det ordna dei sjølv utan å spryja Gud om råd. Er dette sant om meg og deg? Er vi av sanninga lyt vi vel seia av heile vårt hjarta at Jesus tala sant om oss då han sa: «De dårar og seinhjarta til åtru det Herren har tala.»

Men ein dag måtte alle i Nø si samtid sjå og erkjenna at det var sanning det som Herrens munn hadde tala ved Noa. Truleg hadde Noa også hug til å gå med eit og anna betre budskap til si samtid, men han måtte gå med Guds dom over synda og syndarane og budskapet om arka som Noa skulle byggja til frelse. Dette budskapet hadde dei ikkje bruk for, for dei såg ingen dom, dei trudde ikkje Gud som vitna for dei om det dei

ennå ikkje såg. Guds evangelium for Noa si samtid lydde slik: Noa, gjer deg ei ark av gofertre, og der skal de gå inn, du og sønene dine og kona di og sonekonene dine med deg. (1. Moseb. 6, 18). Flokken var liten som hadde frelsebehov i Noa sine dagar.

Peter ropa ut den første pinsedagen: «Lat dykk frelsa frå denne rangsnudde ætta!» Var folket langt borte i Noa sine dagar, så var det ikkje likare i dei dagar då Peter steig fram med sitt budskap. «Men de ville ikkje veta av den heilage og rettferdige — de ba om at det måtte unnast dykk å få ein drapsmann i staden. De drepte livsens hovding», forkynte Peter.

Var Noa bedre enn dei andre, meir god, eller med ei natur som ikkje var vond? Nei, han høyrdde også med til den same ætta som Herren seier om: Alle for dei vill som får, dei vende seg kvar sin veg, ingen gjer noko godt, ikkje ein einaste.

Det var berre ein ting som berga Noa: Han høyrdde når Herren tala, og han gjorde det Herren sa han skulle gjera. Her går det store skilje millom meneska på jorda. Å tru Gud og gjera etter Guds ord, set skilje millom liv og død, det avgjør om vi skal bli frelst eller gå fortapt. Det står at Noa gjorde i alle måtar som Gud sa han fyre. Har du gjort det? Berre den som rettar seg etter det Herren har sagt og gjort til vår frelse, får nåde hos Gud. Noa slo ikkje av på målet til arka som skulle bli til frelse for han og hans hus, og til dom og undergang for hans eiga slekt og ætt. Tre hundre alner lang skal arka vera, og femti alner breid, og tretti alner høg. Øvst på arka skal du gjera ein glugg som når ei alen ned på veggen. Her kom nok Noa i strid med si eiga fornuft og kva andre meinte. Korleis skulle han makta å få dette til? For han såg det nok like umogeleg ut, som for Moses når han stod ved eit stengt Rødehav.

Å, nei kor alt forandrar seg når ein i eit og alt gjer det Herren seier. Då vert alt det menneske er og gjer sett på den rette plass.

«Eg arme menneske, kven skal fri meg frå denne dødens lekam?» spør Paulus. Svaret blir: «Gud vere takk ved Jesus Kristus.» På denne staden blir det bruk for ei frelsens ark som er ferdig.

Noa knurra ikkje mot Guds byggjemåte, eller måten Gud ville redda dei på. Kan det seiast om oss? Noa ville nok sikkert at mange skulle bli berga og syntes at det skulle vore lettare å koma inn. Den vesle gluggen skulle vera ei alen ned på den 30 alner høge veggen eller skutesida, og likevel våga han ikkje forandra på noko under heile byggetida og gjorde i eit og alt som Gud hadde sagt. Lukkelege Noa. Midt i sorg og nød, verda sin spott og vondskap, bygde han i tru på Guds faste grunnvoll. Her ser du, det var det som berga slekta og Guds rike for tidene og slektene som kom, så det fekk leva vidare.

Å gjera i alt etter Guds ord kan aldri leggja Guds nåderike øyde på jorda, sjølv om det i våre auger ofte kan sjå slik ut. Vi vil alltid festa oss ved det synlege, difor blei så mange utan frelse og nytt liv.

Det er berre ein ting som kan øydeleggja nåderiket. Det er at menneske set si makt og sin visdom over Guds makt og Guds visdom. Mange seier at det er dei truande som er skuld i at så få blir frelst — og eg lyt vedgå at syndens makt hos meg er stor. Men om Noa står det at han gjorde i eit og alt som Gud sa, likevel var det så få som blei berga. Årsaka var nok då som nå, at dei trudde ikkje Gud, trudde ikkje på hans ord om domen over synda som han sa skulle koma, og difor ville dei ikkje gå inn. Dei trudde ikke «rettferdsforkynnaren» Noa, i dei dagane då berre åtte sjeler blei frelst ved arka som Gud bygde ved Noa.

Dei ville ikkje, sa Jesus i Menneskesonen sine dagar, og som det var i Noas dagar og på Jesu tid, slik er det også i våre dagar. Gud har forkynt mange gonger og på mange måtar gjennom profetane, og i disse siste dagar gjennom Sonen, om domen over synda og den

Kor mange gonger skal eg tilgi bror min?

(Matt. 18. kap.)

Det var Peter som kom til Jesus med dette spørsmålet: «Kor mange gonger skal eg tilgi bror min når han syndar imot meg? Så mykje som sju gonger?»

Jesus svara: «Ikkje sju gonger, seier eg deg, men sytti gonger sju gonger». Og ein annan stad seier han, at så lenge han kjem og seier at eg har synda imot deg, så lengt skal du tilgi. Og så fortel han læresveinane denne likninga om kongen som ville gjera opp rekneskapen med tenarane sine. Som denne gongen er Gud, den Herre Jesus, og slik vil han at me skal vera og handla mot dei som syndar mot oss.

I dette kap. er det fleire ting Jesus vil ha sagt oss sanningar me treng om å ha klart for oss om me skal nå målet, det evigelivet heime hjå Gud. Det første er *synda*, synda mot Gud og mot kvarandre, og dei fylgjer den fører med seg. For det andre så viser Jesus oss her *veien bort frå synda*, og bort frå synda sine fylgjer. Og for det tredje viser han oss *korleis me skal vera og handla imot dei som syndar imot oss*.

Synda og dens fylgjer

Når det gjeld synda, så har me vel alle våre bitre erfaringar i det korte eller lengere livet me har leva på jorda, og kan se'a med sangaren: «Når jeg betenker de mange år, som jeg i synden har levet, så finnes så mangt et

---

vantru verda, og om Guds frelse i trua på den krosfeste Jesus Kristus, og domen si tid er like for døra etter dei tegn Jesus har gitt og endå er det sant at dei ville ikkje koma. «Se at du Frelseren finner, himmelens salighet vinner, du som av synden er trett. Å, du som av synden er trett.»

Odd Dyrøy.

syndesår dypt i erindringen skrævet. Å, det er tungt, men er dog så, hjertet vil grunne sin dom derpå, å dette trossige vitne». Korleis er det, er såra lækte? eller er det berre grodt ei hard skorpa over, slik at denne verken, dette trassige vitne endå stikk og arbeider der inne?

Me kan undrast over og spørja kvar synda kjem frå, kva som er årsaka til at me menneske syndar mot Gud og kvarandre. Ofte tenker me vel at det er miljøet me har vaks opp i, eller lever i, som er årsaka. Eller det var den vanskelege og fortvila stoda me var komen opp i, som var årsaka til at ma synda. Og det me først pleier gripa til er at dei var andre menneske som var årsaka, i dag som i Edens hage. Hadde ikkje dei vore slik som dei var, sagt eller gjort det dei gjorde, så hadde ikkje me synda, o.s.v. Men som vanleg tenker me feil, og er på villspor, for me høyrer til ei villfarende ætt.

Jesus seier at synda, som gjer oss urein for Gud, kjem innanfrå menneskehjarta (Matt. 15, 18). «Men det som gjeng ut or munnen, kjem frå hjarta, og det gjer menneske ureint. For frå hjarta kjem vonde tankar: manndråp, ekteskapsbrot, lauslivnad, tjuvskap, range vitnemål, gudsspotting.»

Mange tenker at det er når *me gjer synd*, at me blir ein syndar. Den som lyg blir ein lygar, den som stel blir ein tjuv, den som driv hor blir ein horkarl eller ei horkvinna, den som tek liv blir ein mordar o.s.v. Men Bibelen viser at me sidan fallets dag bli: fadde som syndarar, me er det i fylge den naturen me er fødd med, og difor gjer me synd. Altså heilt motsatt av vår menneskelege tankegang. Difor har Gud sett sine lover for å halda syndarane i age, så ikkje synda får utfolda seg fritt, og samfunnet lyt gjera det same. Fekk den menneskelege natur utfolda seg fritt, ville

det bli forferdeleg å leva på jorda. Det ser me tydeleg i vår tid når samfunnet meir og meir sluttar å anvenda og håndheva både Gud sine lover og samfunnet sine lover mot synda, den held på å ta overhand i folkelivet og samfunnet og folket er på veg nedover mot undergangen.

Synda har sine svære fylgjer. Det ser me av 1. Moseb. 3. kap. der det er fortalt om når menneske første gong synda mot Gud ved å bryta hans ord. Gud hadde sagt at dei kunne fritt eta av alle trea i hagen, men eit tre skulle dei ikkje eta av, for tok dei av den frukta og åt skulle dei døy. Satan kom i ormens skapnad og freista dei, og det førde til at dei tok av frukta og åt, og fylgjene uteblei ikkje. Den åndelege død fylgte med synda. Kjærleiken til Gud døydde, og eigenkjærleiken og kjærleiken til synda kom i staden. Sameleis gjekk det med trua og tilliten til Gud, og vantru og frykta for Gud kom i staden. Dei kom inn under Guds vreide, blei jaga uat av hagen og bort frå Gud, og Guds forbanning kom over dei og etterkomarane, ja, over heile skapningen: Til kvenna sa Gud: «Stor vil eg gjera di møda, så tadt du er umhender. Med verk og vande skal du føda dine barn, etter mannen din skal du stunda, og han skal ha velde over deg.»

Til mannen sa han: «Fordi du lydde kona di og åt av det treet som eg forbaud deg å eta av, så skal jorda vera forbanna for di skuld. Med møda skal du livnære deg av henne alle dine levedagar. Torn og tistel skal ho bera deg, og du skal eta urtane på marka. Med sveitten i andletet skal du eta ditt brød, til dess du fer i jorda att, for av henne er du teken. For mold er du, og til mold skal du attende.»

Både kvenna og mann lyt alle erfara at forbanninga står ved lag også i dag, endå det truleg er komkring 5000 år sidan fallsets dag. Gjennem den eine synd å ta ei forboden frukt, kom all den synd inn i slekta som du ber i ditt kjøt, møter i heim og samfunn, på sjuke-

hus, på slagmarka, og til slutt døden og den evige fortapinga. Synda har dei same fylgene i dag som då, om ikkje Jesus har fått frelsa deg frå henne.

Synda inne i oss er synd for Gud, han som ser til hjarta. Men når synda får ta våre lemer i bruk, som vår ånd, sinn, tunga og hand og fot, blir det også synd mot andre menneske og blir synd i gjerning. Då aukar skulda både overfor Gud og menneske. Tenk om du skulle sett ut i livet all den synd som finst inne i deg, då hadde du slege ihjel både mor og far, sysken og kameratar. Tenk om du skulle fylgja all den lyst som bur i deg? Me kan vera glad for Guds Ande, ord og lov, og samfunnet sine lover, og alt som held att.

Synda sårar, den skil ikkje berre frå Gud, men også millom menneske. Tenk berre på kor den skil mellom ektefolk, rív sund og spreider heim og foreldre og barn, mellom vene og naboar. Det viser seg ofte når ein arv skal delast, ein gard eller eit hus eller eit lite jordstykke, kva løgn og baktale og falske vitnemål kan få i stand, begjær, lønskrav og levestandard o.s.v.

Synda kan også skilja millom truande brør, og *synd som ikkje blir erkjent* kan skilja mellom eit frelst Guds barn og Jesus, og hindra Gud frå å koma oss til hjelp. Den kjem i vegen når du skal be, lesa eller høyrta Guds ord, eller når du skal samlast med Guds folk, og stå i vegen for di teneste for Gud.

Vegen ut av synda og synda sine fylgjer

For det første viser Bibelen at synda kan ikkje gløymast, slik me menneske ofte tenkjer når me set ut oppgjerdet i von om at det blir gløymt og oversett. Slik er ikkje Gud. Han overser ikkje og gløymer heller ikkje synda, den lyt ha si straff og oppgjerd. Det vil du sjå om du les i det 16. kap. hjå profeten Jeremiah. Israel synda og fall frå Gud og hans ord, og Jesus og Guds frelse ved han viste dei frå seg og ba om at blodet hans måtte koma

over dei og barna deira og Jeremias profeteerte om dagar som skulle koma då Herren ville gi dei straff for synda, for syndene var ikkje gløymde og vegane deira var ikkje løynde for Herren. Den profetien har me sett gå i oppfylling for våre augo føre og under siste verdenskrigen. Les ordet og hald det saman med Sionismen som fiska og dei tyske jegrane som jaga jødefolket, og millionane som omkom i gasskammera og fekk ein forferdeleg ende. Dei er vitne om at Gud står bak sitt ord, og gløymer ikkje, sjølv om det går lenge (i dette tilfelle to til tre tusen år) før han set det i verk.

Synda kan heller ikkje gjerast god att av oss, overfor Gud. Menneske prøver på det, når småguten blir villig til å gjera både eit og hitt når han har gjort noko galt, og den som har samla urett vinning blir gavmild når samvitet blir vondt o.s.v. Men kva me så gjer så kan det aldri ta bort synda og fylgjene av den.

Bibelen viser her, og elles aile stader, at det finst berre ein einaste veg som fører bort frå synda og det den fører med seg, og det er å få den *tilgitt*. *Forlating for syndene* er det einaste som tek synda bort, og det einaste som frigjer oss frå domen og straffa, og kan oppretta eit godt forhold til Gud att, og mil-lom oss menneske. Det finst ingen annan veg. Den er ydmykande for det stolte menneske, men det er ein god og sikker veg.

Korleis kan me få syndene tilgitt? Det forutset to ting. For det første at den du har synda imot vil og kan tilgi. Det er ikkje alltid visst når det gjeld menneske, men når det gjeld Gud er det heilt visst at han vil og kan tilgi synder, og at han har rett til å tilgi syndar på jorda (Rom. 3, 21-31), og at han har eit miskunnsamt og tilgivande hjarta som til-

gir (2. Kor. 5, 14-21). Og Skrifta lærer at når Gud tilgir synd kjem han den aldri meir ihug, den er kasta i havets djup, og den er langt borte frå oss som aust er frå vest, som skodda blir borte for sola blir synda borte ved Guds nåde i Jesu blod.

Men det forutset ein ting til. Det er at du treng om tilgivelse, at du ser og erkjenner i hjarta at du er ein fortapt syndar som står skuldig til døden overfor Gud, elles så har du ingen bruk for forlating og nåde hjå Gud. Det er «sorga etter Guds hug, som verkar omvending til frelse, som ingen angrar». Når du les ibelen vil du sjå at det var berre slike menneske som oppsøkte Jesus og som fekk høyra slike ord: «Gå heim og lev sæl, for syndene dine er tilgitt», «i dag skal du vera med meg til Paradis», «så har og Gud teke bort synden dine.»

Farisearane og dei skriftlærde fekk aldri høyra slike ord, for dei såg ikkje at dei var fortapte syndarar som trong nåde og tilgivelse, dei trudde ikkje på Jesus og at han hadde rett og makt til å tilgi synder på jorda. Fortapte syndarar blir berre den som sluttar å unnskylda synda, sluttar å bortforklara den og å gi den andre og finare namn, sluttar å stå Guds Ande og ord imot, men gir det rett i hjarta og tek det innover deg. Då ser du berre ein einaste open veg, og det er til Jesus som elskar syndaren og har nåde og tilgivelse. Han kom ikkje for å kalla rettferdige, men syndarar til omvending. Han kom for å leita etter dei fortapte for å frelsa dei. Les og sjå på røvaren på krossen, tollaren i templet, syndarinna i Simons hus, og gå du same vegen som dei.